

Frivillig helsepersonell til Helsesenter for papirløse migranter

Stiftelsen Kirkens Bymisjon Oslo (SKBO) og Røde Kors (RK) skal i løpet av september 2009 starte et humanitært helsetilbud for papirløse migranter i Norge. Med papirløse migranter mener vi mennesker som ikke har lovlig opphold i Norge.

Papirløse migranter befinner seg i en belastende og vanskelig livssituasjon. De opplever mange problemer og utfordringer knyttet til arbeid, bolig, sosial kontakt og helse. Som papirløs har man ikke lov til å arbeide og da ingen lovlig inntekt, det er vanskelig for papirløse å finne et godt egnet sted å bo, den sosiale kontakten med andre mennesker er begrenset og papirløse har generelt en dårlig helse, både fysisk og psykisk¹. Det kan være snakk om kroniske lidelser, smittsomme sykdommer, psykiske problemer og diagnoser og mer "hverdagslige" problemer slik som hodepine, magesmerter og stive skuldre og nakke.

Papirløse migranter har kun rett til øyeblikkelig eller nødvendig helsehjelp. Annen helsehjelp oppleves som vanskelig tilgjengelig. Mange tør ikke å oppsøke det offentlige helsevesenet av frykt for å bli "oppdaget". Andre oppsøker helsevesenet med "lånt" identitet eller de tar medisiner utskrevet til andre. De fleste har ikke økonomiske midler til å betale for verken behandling eller oppfølging.

SKBO, RK og andre organisasjoner/forbund mener det er et stort behov for, og nødvendig med et lavterskel helsetilbud for papirløse, drevet av frivillige humanitære organisasjoner. SKBO og Oslo Røde Kors vil sammen eie, drifte, styre og finansiere senteret. SKBO er arbeidsgiver og ansvarlig for den daglige driften. Rundt senteret vil det dannes en ressursgruppe bestående av representanter fra organisasjoner/foreninger/forbund. Senteret vil administreres og ledes av en daglig leder og ha en helsefaglig person ansatt (2x100 % stilling). I tillegg vil man ha en tilsynslege/medisinsk ansvarlig (lege i 20 % stilling). Tilbudet vil ha en humanitær vinkling med fokus på helsebehov. Det er lovlig å tilby humanitær bistand til mennesker som befinner seg ulovlig i Norge.

Helsesenteret vil tilby alt fra konsultasjon, vaksiner, tester, sårstell, behandling der mulig - til støttesamtaler, enkel informasjon og henvisning til annet helsepersonell utenfor senteret. Et slikt tiltak vil ha et stort behov for frivillig arbeidskraft. Vi vil trenge ulik helsefaglig kompetanse; leger (ulike spesialister), sykepleiere, jordmødre, helsesøstre, fysioterapeuter, tannleger, psykiatrisk/psykologisk helsepersonell m.m. Det frivillige helsepersonellet vil inngå i en vaktordning der minimum en vakt i måneden er ønskelig. Det er også behov for frivillige som snakker ulike språk. Vi ønsker et bredt spekter av kompetanse blant de frivillige slik at tilbudet blir "bredest" mulig. Det er behov for frivillige i to kategorier:

- frivillige som befinner seg konkret på senteret under senterets åpningstider
- frivillige/samarbeidspartnere utenfor senteret som kan ta i mot pasienter etter behov (enten i sin egen arbeidstid eller utenom egen arbeidstid).

Som aktuell frivillig vil man ha en samtale/et intervju med ledelsen ved senteret. Deretter vil man gjennomgå en opplæringspakke inneholdende informasjon om SKBO og RK, lovverk, senterets tilbud og organisering, etiske retningslinjer, papirløses livssituasjon, rutiner og regler osv. Så inngår hver enkelt en avtale/kontrakt med senteret, tilpasset den enkeltes mulige bidrag og kapasitet.

¹ For mer informasjon om gruppen og tematikken kan Kirkens Bymisjons rapport "Papirløse Migranter. En undersøkelse av situasjonen for mennesker uten lovlig opphold i Norge, og humanitære tiltak for denne gruppen i andre europeiske land" leses (www.bymisjon.no).